

REFERAT Økonomiudvalget d. 18-02-2025

Mødedato Tirsdag d. 18. februar 2025 kl. 15:30

Mødested Lokale 412, Skelbækvej

Mødedeltagere Jan Riber Jakobsen, Erik Uldall Hansen, Dorte Soll, Signe Bekker
Dhiman, Thomas Andresen, Eivind Underbjerg Hansen, Kirsten
Nørgård Christensen, Philip Tietje, Erwin Andresen, Rasmus Elkjær
Larsen, Jan Køpke Christensen, Michael Christensen, Ida Smed

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering fra formanden.....	4
Økonomiske procedurer i 2025.....	5
Økonomisk udgangspunkt budget 2026-2029.....	8
Frigivelse af midler til konvertering fra gas til fjernvarme i kommunale bygninger.....	10
Sundeved Efterskole - ansøgning om kommunegaranti.....	12
Orientering om Erhvervstræf 10. april.....	14
Ansøgning fra BoligSyd om godkendelse af salg af Klosterkløften 36 og 38 i Kruså.....	16
Godkendelse af program for Områdefornyelse Rødekro.....	18
Endelig vedtagelse af Bevarende lokalplan for et område mellem Gamle Kongevej og Knapstien, A.....	20
Endelig vedtagelse af lokalplan for boligområde ved Ørslevvej i Hellevad.....	22
Godkendelse af frigivelse af klimatilpasningsmidler i budget 2025.....	24
Ansøgning om kystvandråd.....	26
Evalueringsplan af klimaplanen - orientering fra Udvalget for bæredygtig udvikling.....	30
Anlægsbevilling til bedre faglokaler i folkeskolen.....	33
Tidlig tyskundervisning på folkeskolerne.....	35
Lukket: LUKKET - Tilbageskødning af grund.....	38
Lukket: LUKKET - Orientering om statistik over salg af byggegrunde m.v.....	38
Underskriftsside.....	38

Godkendelse af dagsorden

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Godkendt.

Dorte Soll deltog ikke i sagens behandling.

Orientering fra formanden

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Orientering om:

- Temamøde i Økonomiudvalget den 18. marts kl. 15.
- Kick off seminar for nyt Byråd den 26. - 27. januar 2026 på Sandbjerg.

Økonomiske procedurer i 2025

Sagsfremstilling

I denne sag læges der til, at de økonomiske procedurer i 2025 godkendes.

De økonomiske procedurer indeholder forslag til

- Tidsplan og procedurer for udarbejdelsen af budget 2026-2029 (budgetstrategi 2026)
- Procedurer for opfølgning på budget 2025
- Procedurer for tidsplan og aflæggelse af regnskab 2025.

På baggrund af evalueringen i Økonomiudvalget af de økonomiske procedurer i 2024 lægges der op til en proces, der er uændret i forhold til 2024, opdelt på en forberedelsesfase før sommerferien og en forhandlingsfase efter sommerferien.

Forberedelsesfasen

Forberedelsesfasen indledes med godkendelse af det økonomiske udgangspunkt og de økonomiske procedurer samt en rammeudmelding i marts måned.

Udvalgene udarbejder frem til juni et budgetbidrag i balance til den udmeldte ramme samt forslag til drifts- og anlægsønsker, der fremsendes særskilt.

Resultatet af økonomiaftalen i juni behandles i Økonomiudvalget i august og danner udgangspunkt for budgetseminaret sammen med materialet udarbejdet fra udvalgene før sommerferien.

Forhandlingsfasen

Forhandlingsfasen starter med budgetseminar den 25. og 26. august 2025.

Der lægges op til en forhandlingsfase, hvor budgetforliget danner baggrund for Økonomiudvalgets budgetforslag, der sendes til Byrådets 1. behandling i september.

Økonomiudvalget behandler budgetforslaget på mødet den 9. september 2025. Dagsorden til udvalgets budgetforhandling skal udsendes den 4. september, hvorfor forhandlingerne om et budgetforlig skal være afsluttet inden denne dato.

Forslag til processen er, at forliget offentliggøres den 2. september, hvilket giver en forhandlingsperiode fra onsdag den 27. august til mandag den 1. september.

Borgmesteren udarbejder en skitse den 26. august umiddelbart efter budgetseminaret, som forhandlingerne kan spejle sig op imod.

Forhandlingsmøder i den pågældende uge fra den 27. august bookes i februar umiddelbart efter godkendelse af de økonomiske procedurer i Økonomiudvalget.

Det forudsættes, at der foreligger et samlet udkast til tal og forligstekst fredag den 29. august,

således at partierne har weekenden til at forholde sig til materialet og melde tilbage mandag den 1. september 2025, om de ønsker at indgå i forliget

Økonomisk råderum til prioriteringer

Der tages udgangspunkt i et spillerum, hvor der er skabt balance og den økonomiske politiks målsætninger er opfyldt i 2026.

Regnskabet for 2024 viser et forventet råderum til engangsprioriteringer i 2026 på 10-15 mio.kr. Beløbet kan først opgøres endeligt, når regnskabet for 2024 er afsluttet i marts. Hertil kommer et eventuelt råderum fra økonomiaftalen, der først kan opgøres, når aftalen er forhandlet på plads og udmøntet på enkeltkommuner.

Der lægges i budgetproceduren op til en 100% rammeudmelding.

Prioriteringskatalog drift

Der lægges op til en proces, hvor alle udvalg i forberedelsesfasen bidrager med driftsudvidelsesforslag, indenfor en ramme på 60 mio. kr., fordelt på de enkelte udvalg til både engangs- og varige driftsforslag.

Anlæg

Der er i spillerummet 120 mio. kr., plus hvad der eventuelt kommer ekstra i økonomiaftalen, til prioritering af nye og akutte anlæg. Beløbet fordeler sig med 1,7 mio. kr. i 2026, 1,4 mio. kr. i 2027 og 117 mio. kr. i 2028.

Der lægges op til en proces, hvor alle udvalg i forberedelsesfasen kommer med forslag til akutte og større nye projekter, indenfor en prioriteringsramme på 380 mio. kr., fordelt på udvalg, og hvor forberedelsen af anlægget kan igangsættes i 2026 og 2027, mens udførelsen vil ske i 2028.

Forslagene beskrives af udvalgene og fremsendes ved siden af budgetbidraget i juni. Den endelige prioritering af de fremsendte anlægssforslag sker i forhandlingsfasen.

Øvrige

For så vidt angår budgetseminar og temamøder, høring og procedurer for opfølgning og aflæggelse af regnskab 2025, anbefales en proces, der er uændret i forhold til 2024.

Politisk tidsplan for budgetprocessen

Den politiske tidsplan for budgetprocessen samt procedurerne fremgår af vedlagte bilag. Tidsplanen er under forudsætning af, at KL og Regeringen indgår en økonomiaftale senest i juni 2025.

Regeringen trak i slutningen af 2024 en hastelov tilbage om ændring af lov om selvbudgettering. I den forbindelse har der tillige været drøftelser som følge af den ekstraordinære håndtering af budgetudfordringerne, som en række kommuner oplevede afledt af økonomiaftalen i 2024. Løsningen hertil var at udsende et ekstraordinært finansieringstilskud i 2025 til kommunerne.

Det er aftalt, at såfremt der ikke opnås enighed primo 2025 om en model for selvbudgettering, vil økonomiforhandlingerne udskydes til august med henblik på at lade august-skønnet for bl.a. det kommunale udskrivningsgrundlag udgøre grundlaget for Økonomiaftalen i 2026, herunder fastsættelse af statsgarantien.

Såfremt dette bliver resultatet, vil der blive udarbejdet en ny tidsplan for budgetprocessen efter sommerferien, herunder forhandlingsfasen.

Høring/udtalelse

HMU har den 28. januar 2025 behandlet forslag til de økonomiske procedurer.

Medarbejdersiden udtaler, at det er positivt, at der er god tid til høringssvar med en 14 dages høringsperiode, og at der ikke etableres yderligere råderum via reduktionskataloger.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget.

INDSTILLING

Direktionen indstiller,

at prioriteringsrammen fordelt på udvalg til ønsker på drift og anlæg som anført i bilaget godkendes, og

at de økonomiske procedurer for 2025 godkendes.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Godkendt.

Økonomisk udgangspunkt budget 2026-2029

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en justering af basisbudgettet for 2026-2029 forud for behandlingen af de økonomiske procedurer for 2025.

Det økonomiske udgangspunkt, der sammen med den økonomiske politik, danner grundlag for de økonomiske procedurer i 2025 viser en mindre balanceudfordring i rammerne for 2026-2029. Samlet set viser det økonomiske udgangspunkt dog ikke væsentlige udfordringer, der ikke vil kunne løses med nogle enkelte justeringer.

Der er i udgangspunktet for budgetrammerne for 2026 under indtægter indarbejdet et forventet fald i skatteindtægter på 12,2 mio. kr. fra 2025 til 2026.

I driftsrammerne er der centralt afsat en række puljer, der ikke er disponeret. Oversigten fremgår af materialet.

Forudsætningen for at behandle de økonomiske procedurer er, at der er økonomisk balance i budgetbidraget for 2026, og at det opfylder måltallet for overskud på ordinær drift og anlæg i forhold til den økonomiske politik.

Det medfører, at

- indtægter eller driftsudgifter justeres, således at overskud på ordinær drift overholder den økonomiske politiks målsætning på min. 120 mio. kr.
- anlægspuljen øges i 2026 med 1,7 mio. kr. og 0,7 mio. kr. i 2027 således at anlægsrammen opfylder måltallet på 120 mio. kr.

Der er følgende løsningsforslag til at håndtere ovenstående:

1. Puljen til tekniske korrektioner nedsættes for alle årene, således at puljen udgør 3 mio. kr. som oprindeligt forudsat.
2. Skatteindtægtpuljen under indtægter nedsættes fra 12,2 mio. kr. til 10 mio. kr. i 2026 og frem.

Ændringerne medfører, at den økonomiske politik for 2026 er overholdt, og i spillerum 1 vil der således være skabt balance for 2026 og overslagsårene.

Der henvises til en uddybende beskrivelse i vedlagte bilag.

Økonomi og afledt drift

Spillerum 1 udgør med indarbejdelsen af de anførte løsningsforslag herefter:

Spillerum 1 udgangspunkt (1.000 kr.)	2026	2027	2028	2029
Indtægter	-5.013.043	-5.172.193	-5.336.151	-5.336.151
Driftsudgifter incl. renter	4.892.729	5.041.380	5.203.519	5.203.519
Resultat af ordinær drift	-120.314	-130.813	-132.632	-132.632
Anlæg incl. jordforsyning	120.000	120.000	120.000	120.000
Resultat	-314	-10.813	-12.632	-12.632
Netto lån (låneopt./afdrag)	8.438	9.374	8.002	8.002
Finansforskydninger	-11.460	-18	-18	-18
Påvirkning kassebeholdning	-3.336	-1.457	-4.648	-4.648
Forventet kassebeholdning ult. 2025	-365.000			
Engangspulje regnskab 2024				
Forventet ultimo Kassebeholdning	-368.336	-369.793	-374.441	-379.089

+ = indtægter/overskud/kassebeholdning - = udgifter/underskud/kassetræk

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget.

INDSTILLING

Direktionen indstiller,
at de anførte ændringer indarbejdes i spillerummet, således at spillerum 1 er udgangspunkt for budgetlægningen for 2026-2029.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Godkendt.

Frigivelse af midler til konvertering fra gas til fjernvarme i kommunale bygninger

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til beslutning om frigivelse af midler til omlægning af varmeforsyningskilde i kommunale bygninger i Varnæs, Bovrup, Kliplev, Bolderslev og Tinglev. Der er tale om konvertering fra gas til fjernvarme.

Initiativet er en del af Aabenraa Kommunes bæredygtighedsstrategi og bidrager til den nationale målsætning om uafhængighed af naturgas. Projektet skal samtidig reducere CO₂-udledningen og sikre stabile og bæredygtige varmepriser i de kommunale bygninger.

Omlægningerne i de kommunale bygninger er planlagt således:

- 2025: Varnæs og Bovrup
 - Varnæs Skole og SFO: Anlægsudgift 0,2 mio. kr.
 - Bovrup Plejecenter: Anlægsudgift 0,2 mio. kr.
 - Børnehaven Regnbuen: Anlægsudgift 0,1 mio. kr.
 - I alt: 0,5 mio. kr.

Projekterne er afhængige af Aabenraa Fjernvarmes fremdrift på forsyningsområdet.

- 2026: Kliplev, Bolderslev og Tinglev
 - Kliplev: 0,5 mio. kr. (omfatter Klippigården, Entreprenørgården, Hjernecenter Syd og Kliplev Skole og SFO).
 - Bolderslev: 0,6 mio. kr. (omfatter Bolderslev Skole, Bolderslev Børnehave og Midtpunktet).
 - Tinglev: 3,2 mio. kr. (omfatter bl.a. Tinglev Rådhus, Tinglev Svømmehal, og flere øvrige bygninger).
 - I alt: 4,3 mio. kr.

Projekterne er afhængige af Aabenraa Fjernvarmes fremdrift på forsyningsområdet.

De samlede anlægsudgifter til de kommunale bygninger, udgør således 4,8 mio. kr. fordelt over 2025 og 2026.

Derudover omfatter projektet bygninger, hvor en andel af udgifterne vedrører Plejehjem. Boligdelene udgør samlet ca. 0,8 mio. kr. og vedrører følgende plejehjem:

- Bovrup Plejecenter (2025).
- Ny Grønningen A, B og C (2026).
- Hjernecenter Syd, Sønderskoven i Tinglev (2026).

Disse udgifter finansieres af midler henlagt på ejendommene og indgår ikke i den samlede anlægsbevilling, som nu søges frigivet.

Økonomi og afledt drift

Der er på investeringsoversigten under Økonomiudvalget afsat et rådighedsbeløb på 1 mio. i 2025 og 3,8 mio. kr. i 2026. Beløbet på 1 mio. kr. dækker projekterne Varnæs, Bovrup og Kliplev og beløbet på 3,8 mio. kr. dækker projekterne i Bolderslev og Tinglev.

Udførsel af projekterne og økonomien er afhængig af Aabenraa Fjernvarmes udbygningshastighed og interne planlægning.

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Plan, Teknik og Miljø indstiller,

at der gives en anlægsbevilling på 4,8 mio. kr. til konvertering fra gas til fjernvarme i de kommunale bygninger i Varnæs, Bovrup, Kliplev, Bolderslev og Tinglev, finansieret af de afsatte rådighedsbeløb på 1 mio. kr. i 2025 og 3,8 mio. kr. i 2026, som frigives.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Anbefales godkendt.

Sundeved Efterskole - ansøgning om kommunegaranti

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at der tages stilling til en ansøgning om kommunegaranti til Sundeved Efterskole.

Skolen er en klassisk efterskole, som er beliggende i Bovrup. Skolen har i ansøgning af 31. januar 2025 søgt om kommunegaranti til finansiering af 7 mio. kr. af anlægssummen på i alt 35,7 mio. kr. vedrørende en ny idrætshal. Den øvrige finansiering består af realkredit- og banklån på 23,7 mio. kr. og en egenfinansiering på 5 mio. kr. Garantien forventes anvendt til et lån med en løbetid på 15 år.

Skolens økonomi og forretningsgrundlag vurderes som robust.

Skolen har været i dialog med Plan-, Teknik- og Miljøforvaltningen om projektet og på baggrund af den afholdte forhåndsdialog, vurderes det, at projektet bør kunne opnå de nødvendige tilladelser.

Jf. lov om efterskoler og frie fagskoler §28 fremgår det, at kommunen *"...kan yde tilskud til anlægsudgifter og lignende investeringsudgifter ved skolens etablering og senere udbygning."*

Aabenraa Kommune har undersøgt om denne bestemmelse kan betragtes som hjemmel til at stille en kommunegaranti til en efterskole. Kommunekredit har bekræftet, at de har ydet lån til efterskoler med en kommunegaranti og har oplyst, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet i 2023 har bekræftet over for Kommunekredit, at bestemmelsen udgør hjemmelsgrundlaget for en kommunegaranti.

Aabenraa Kommune har kontaktet Styrelsen for at få svaret på skrift, men har endnu ikke modtaget dette.

En kommunegaranti til det ansøgte formål vil belaste Aabenraa Kommunes låneramme. I 2023 og 2024 har Aabenraa Kommune ikke kunnet opnå låneadgang til den budgetterede lånoptagelse, hvilket medfører, at kommunen har måttet justere budgetforudsætningerne. En del af låneadgangen genereres af anlægsinvesteringerne i den kommunale selvstyrehavn.

Aabenraa Havn oplyser, at der i 2025 forventes et egenfinansieret anlægsniveau på ikke under 18 mio. kr. til højvandssikring samt renovering af kaj anlæg. Dermed vil havnen bidrage med en større låneadgang end i de foregående år. Eftersom skolen ikke har søgt om garanti for en byggekredit, vil garantitilsagnet først blive aktuelt når der er afholdt anlægsudgifter svarende til mindst det garanterede beløb, hvilket forventes inden udgangen af 2025. Havnen har imidlertid tilkendegivet, at det også forventes at der afholdes udgifter ifm. anlægsprojekter til kaj anlæg i 2026.

En imødekommelse af ansøgningen kan potentielt medføre, at Aabenraa Kommunes budgetterede låneoptagelse i året efter garantien underskrives kan blive udfordret, hvis der ikke opnås tilstrækkelig låneadgang.

Efterskolen agerer i et konkurrencepræget marked. Hvis der stilles en kommunegaranti, vil kommunen være forpligtet til at opkræve en markedskonform garantiprovision, for at garantien ikke vil blive anset som statsstøtte. Aabenraa Kommune har forespurgt hos kommunens pengeinstitut angående markedsniveauet for garantiprovision. På baggrund heraf anbefaler Staben en provision på 1,00% p.a. af restgælden primo året. Garantiprovisionen vil kunne ændres, hvis markedssituationen eller forhold i den konkrete garantisag ændres. En ændring vil blive varslet med 3 måneders varsel til et årsskifte.

Økonomi og afledt drift

De budgetmæssige konsekvenser af garantiprovisionen opgøres i forbindelse med førstkommende bevillingskontrol, efter at garantien er underskrevet.

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Staben indstiller,

at der tages stilling til om ansøgningen skal imødekommes under forudsætning af, at projektet opnår de nødvendige tilladelser,

at der i fald ansøgningen imødekommes, fastlægges indtil videre en garantiprovision på 1,0% p.a., og

at den bevillingsmæssige håndtering af garantiprovisionen indarbejdes i førstkommende bevillingskontrol efter at garanti-tilsagnet er underskrevet.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Anbefales godkendt.

Orientering om Erhvervstræf 10. april

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres Økonomiudvalget om Erhvervstræffet, som gennemføres i foråret 2025, herunder oplysninger om blandt andet erhvervstræffets tema og foreløbige program.

Erhvervstræf gennemføres i et samarbejde mellem Aabenraa Kommune og Business Aabenraa.

Formålet med erhvervstræf er at give virksomheder med adresse i Aabenraa Kommune mulighed for dialog, netværk og inspiration. Økonomiudvalgets medlemmer inviteres særskilt til arrangementet, men alle medlemmer i Byrådet er velkomne til at deltage.

Erhvervstræf bidrager til udmøntningen af Udviklingsstrategien 'Det Gode Liv' og 'Erhvervsstrategien - ambitiøs grøn udvikling'. I forlængelse af erhvervsstrategiens godkendelse januar 2023 har der været afholdt fire Erhvervstræf, alle med forskellige temaer og med lokale og nationale oplægsholdere.

Dato	Erhvervstræf
28. feb. 2023	Den grønne omstilling
13. sep. 2023	Erhvervsservice og erhvervsbetjening
25. april 2024	Tiltrækning og fastholdelse af arbejdskraft
2. okt. 2024	Bæredygtighed og ESG

I 2025 inviteres der til Erhvervstræf i april og igen til september.

Forårets Erhvervstræf afholdes på Folkehjem den 10. april kl. 16.30-20.30.

Datoen er koordineret i forhold til øvrige erhvervsarrangementer, som afholdes af Business Aabenraa, de fire sønderjyske erhvervsforeninger, Udviklingsråd Sønderjylland og Aabenraa Kommune.

Erhvervstræffets tema – Frontløber for grøn energi

Temaet for forårets Erhvervstræf er grøn energi og mulighederne for sektorkobling. På aftenen deler en række lokale oplægsholdere deres viden og erfaringer, og aftenens program er opdelt i forskellige temablokke:

1) Introduktion til emnet og lokale perspektiver

Aabenraa Kommune giver en introduktion til emnet, hvorefter European Energy og Aabenraa Havn holder oplæg om deres tiltag indenfor PtX og sektorkobling.

2) Forsyningsselskabernes rolle

ARWOS og Aabenraa Fjernvarme bidrager med oplæg om forsyningsselskabernes rolle og muligheder.

3) Sparring og forretningsudvikling

Dernæst er der oplæg fra Business Aabenraa og Erhvervshus Syd, der giver et indblik i, hvordan energiforsyning og forretningsudvikling hænger sammen.

4) Grøn omstilling som turistmagnet

Destination Sønderjylland giver et indblik i erhvervsturismesatsningen, som er igangsat sammen med en række lokale virksomheder, både de der arbejder med grøn omstilling og det lokale turismeerhverv.

5) Uddeling af Aabenraa Klimapris

Som noget nyt afsluttes dette erhvervstræf med uddeling af Klimaprisen. Aabenraa Klimapris hylder dem, der gør en særlig indsats for den grønne omstilling.

Programmet er vedhæftet som bilag.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget.

INDSTILLING

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at orienteringen tages til efterretning.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Godkendt.

Ansøgning fra BoligSyd om godkendelse af salg af Klosterkløften 36 og 38 i Kruså

Sagsfremstilling

I denne sag skal lægges der op til, at der tages stilling til en ansøgning fra BoligSyd om godkendelse af salg af fast ejendom i Kruså. Det drejer sig om Klosterkløften 36 og Klosterkløften 38 (matrikel nr. 310, Kruså Bov).

Baggrund:

BoligSyd har i 2018-19 gennemført en omfattende renovering af 18 lejemål på Klosterkløften 2 – 34 (afdeling 2) med støtte fra Landsbyggefonden. Klosterkløften 36 og 38 er direkte nabo til lejemålene i afdelingen.

Husene på Klosterkløften 36 og 38 var på det tidspunkt forladte og reelt ubeboelige. BoligSyd oplyser, at det var til stor gene for lokalområdet, fordi de forladte huse og tilgroede haver skæmmede omgivelserne og skabte gener for lokalområdet. Derfor erhvervede BoligSyd i 2020 Klosterkløften 36 og i 2022 Klosterkløften 38 for at rive husene ned og på den måde få området til at fremstå mere attraktivt.

Der foreligger ingen politisk beslutning for godkendelse af købene af Klosterkløften 36 og 38. BoligSyd oplyser, at organisationen er opmærksom på, at der i forbindelse med erhvervelsen af ejendommene burde have været en politisk godkendelsesproces af købet.

Godkendelse af salg af grunde:

Det har ikke været intentionen, at de to grunde skulle bebygges på ny af BoligSyd. Boligorganisationen har, efter nedrivning af de to huse på grundene, forespurgt afdeling 2 på Klosterkløften, om afdelingen ville have interesse i at overtage de to grunde. Afdeling 2 har ikke ønsket at overtage de to grunde.

BoligSyds administration har på den baggrund anmodet organisationsbestyrelsen om godkendelse til at sælge Klosterkløften 36 og 38. Organisationsbestyrelsen godkendte salget d.den 15. august 2024.

BoligSyd oplyser, at de to ejendomme er erhvervet for i alt 0,300 mio. kr. Hertil har der været udgifter på 0,200 mio. kr. til nedbrydning og oprydning på grundene.

BoligSyd har en købsaftale for de grunde og oplyser, at Klosterkløften 36 og 38 kan sælges til en samlet pris på 0,500 mio. kr. Det betyder, at der for boligorganisationen ikke har været et økonomisk tab. Der er ikke tilknyttet garantier til de to ejendomme.

Lovgrundlag

Almenboliglovens §27, stk. 1 og 2.

Afhændelse af en almen boligorganisations ejendom godkendes af kommunalbestyrelsen. Indeholder ejendomme ikke boliger, er kommunal godkendelse tilstrækkelig.

Økonomi og afledt drift

Der er ikke knyttet kommunale garantier til de to ejendomme.

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at BoligSyds frasalg af de to grunde, Klosterkløften 36 og 38 i Kruså, godkendes.

BESLUTNING UDVALGET FOR PLAN, TEKNIK OG LANDDISTRIKTER DEN 06-02-2025

Anbefales godkendt.

Afbud fra Anders Koch Hørlyck (C)

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Anbefales godkendt.

Godkendelse af program for Områdefornyelse Rødekro

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en godkendelse af program for Områdefornyelse Rødekro.

I 2016 blev *Udviklingsplan for Rødekro* vedtaget. Planen omfatter hele Rødekro by og har dannet grundlag for det efterfølgende arbejde med udarbejdelse af *Helhedsplan for Rødekro bymidte*, som blev vedtaget i 2022. Rødekro blev desuden udpeget som testby i *Partnerskab for levende bymidter* i 2021 og efterfølgende i 2023 til at indgå i *Forsøgsordning for frie bymidter*. Der har således været arbejdet med forskellige projekter og planer i Rødekro over de senere år. Områdefornyelsesprogrammet er i høj grad en opsamling og samling af vision og ambitioner for disse projekter og skal fremsendes til Social- og Boligstyrelsen med henblik på adgang til den statslige ramme til bymidter.

Programmet har seks indsatser. Nogle af indsatserne tager afsæt i *Helhedsplan for Rødekro bymidte* og andre knytter sig til *Forsøgsordning for frie bymidter*. De seks indsatser er:

1. Hærvejen, hvor der skal etableres cykelsti fra Granhaven til Funkevej samtidig med at belægningen på fortovsarealerne ændres, og der etableres vejbede for at understøtte visionen om '*Den grønne stationsby*'
2. Østergade etape 1, hvor der etableres fortov langs Hærvejsparken og hastighedsdæmpende foranstaltninger
3. Vestergade etape 1, hvor der etableres hastighedsdæmpende foranstaltninger og to formidlingspunkter
4. Formidlingspunkter, som en del af formidling af byens historie etableres *Kompasrosen*, *Broen* og *Trappen*
5. Bibliotek, kultur- og hærvejshotspottet skal etableres og blive byens nye samlingspunkt
6. Ude- og parkeringsarealerne ved biblioteks, kultur- og hærvejshotspottet omdannes og tilpasses huset og byens nye grønne profil

Programmet er en samling af de planer og projekter, der er udarbejdet for bymidten gennem de senere år og sætter retning og ambitionsniveau for arbejdet med realisering af projekterne. Der er ikke fuld finansiering til projekterne beskrevet i programmet, da der blandt andet skal fondssøges til realisering af biblioteket, kultur- og hærvejshotspottet.

Økonomi og afledt drift

Der er statsligt afsat 180 mio. kr. i alt i perioden 2022-2027 til fornyelse af bymidter og placering af lokale velfærdscentre. Midlerne kan bruges til bygningsfornyelse, områdefornyelse, nedrivning og etablering af velfærdscentre i bymidterne. Staten refunderer op til 60 procent af kommunalbestyrelsens udgifter. Midlerne kan søges af kommuner, som har byer med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere.

Baseret på erfaringer fra tidligere ansøgninger vurderes det, at der er mulighed for at kunne

hjemtages omkring 7 mio. kr. fra den statslige pulje til fornyelse af bymidter over en årrække. Jævnfør Byrådets beslutning den 26. august 2020 skal refusion fra staten tilgå puljen til opsamling af mere-/mindreforbrug på anlægsprojekter under Økonomiudvalget.

Kommunen skal selv stille med 40 procent finansiering af udgifterne til projekterne. For projekterne i Rødekro kan egenfinansieringen blandt andet komme fra restmidlerne i Udviklingspulje Rødekro, Cykelstipuljen til etablering af cykelsti på Hærvejen fra Granhaven til Funkevej samt fra de derudover afsatte midler på budgettet til blandet biblioteks, kultur- og hærvejshotspottet. Den præcise fordeling fastlægges senere, da der også kan søges refusion på flere af projekterne fra den statslige pulje til forsøgsordning for frie bymidter.

Der blev senest i maj måned 2024 forelagt en sag vedrørende det videre arbejde med muligheder i forbindelse med bibliotek, kultur- og hærvejshotspot i Rødekro. Forvaltningen blev her bemyndiget til at arbejde videre med det fulde projekt med henblik på at skabe et attraktivt og levende hus centralt i Rødekro for både borgere og besøgende og til at indgå forhandling om køb af ejendommens første sal.

Der er i forlængelse heraf ved budgetlægningen for 2025 afsat yderligere anlægsmidler på 13,5 mio. kr. til projektet i årene 2026/2027, og derudover er der ved bevillingskontrollen pr. 30. september 2024 afsat yderligere 3,5 mio. kr. i 2024 til køb af ejendom. Der vil forventeligt i marts måned 2025 blive forelagt en sag med et revideret budget og beskrivelse af det samlede projekt.

Afledt drift

Som følge af Økonomiudvalgets beslutning den 18. februar 2020 vedrørende model for afledte driftsudgifter for fremtidige anlæg, finansieres anlægsprojektets driftsudgifter af puljen til afledt drift (1,0 mio. kr. pr. år), som nu er placeret under Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter.

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at programmet for Områdefornyelse Rødekro godkendes.

BESLUTNING UDVALGET FOR PLAN, TEKNIK OG LANDDISTRIKTER DEN 06-02-2025

Anbefales godkendt.

Afbud fra Anders Koch Hørlyck (C)

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Anbefales godkendt.

Endelig vedtagelse af Bevarende lokalplan for et område mellem Gamle Kongevej og Knapstien, Aabenraa

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til den endelige vedtagelse af Lokalplan nr. 158 – bevarende lokalplan for et område mellem Gamle Kongevej og Knapstien.

Et forslag til Lokalplan nr. 158 har været fremlagt i offentlig høring fra den 17. januar 2024 til den 13. februar 2024.

Formålet med lokalplanen er at sikre, at bevaringsværdige bygninger ved Gamle Kongevej og Jørgensgård bevares, at områdets bevaringsværdige bygninger kun må om- og tilbygges i respekt for husets oprindelige stilart og kvaliteter, at bevare områdets bebyggelsesstruktur med højere bebyggelse mod Gamle Kongevej og Jørgensgård og lavere bebyggelse mod Knapstien og Fladstendalen, og at området kun må anvendes til boligformål.

I forbindelse med høringen indkom der i alt fem høringssvar. Høringssvarene omhandler følgende: Arwos ønsker forbud mod brug af zink og kobber til bygningsdele, da disse kan skade målopfyldelsen af miljømål i tilknyttede vandløb og søer. En beboergruppe i den nordlige del af lokalplanområdet ønsker en række mindre ændringer af de bygnings- og udstykningsregulerende bestemmelser, ændrede bestemmelser for placering og afskærmning af affaldsbeholdere og justering af delområder. En beboergruppe fra den sydlige del af lokalplanområdet ønsker problematikker vedrørende en eksisterende børneinstitution løst, idet især et øget antal børn på adressen har medført væsentligt mere støj fra institutionen og forværrede trafikforhold på Jørgensgård. De oplyser desuden om lugt og rotteproblemer. Haderslev Stift og Museum Sønderjylland har oplyst, at de ikke har bemærkninger til planforslaget.

Forvaltningen har afholdt tre tekniske møder med de to grupper af borgere, der indsendte høringssvar til lokalplanforslaget. Hovedpunkterne fra disse møder er medtaget i behandlingen af høringssvarene. De forhold der ikke kan reguleres af lokalplanen, skal i stedet søges løst myndighedsmæssigt efter gældende lovgivning.

Forvaltningen har udarbejdet et indstillingsnotat, dateret den 15. januar 2025, som indeholder resumé af høringssvarene, forvaltningens bemærkninger og indstillinger til ændringer i den endelige lokalplan.

Forvaltningen indstiller, at lokalplanen vedtages endeligt med de mindre ændringer, som er foreslået i indstillingsnotat af 15. januar 2025, idet forvaltningen vurderer, at disse ændringer er af mindre omfang, at der ikke foretages en fornyet høring.

Således indstilles til, at der ikke må anvendes zink og kobber på nybyggeri, men fortsat må anvende zink på bevaringsværdige bygninger og tilbygninger til disse. Ligeledes indstilles til, at tre eksisterende bygningsregulerende tilstandsservitutter opretholdes, og at nogle arealer friholdes for byggeri på to grunde efter ejernes egne ønsker, idet der er risiko for en uhensigtsmæssig fortætning i området. Delområdeafgrænsningen mellem delområde 1 og 3 justeres i mindre omfang, idet det nogle steder i den nordlige del er uhensigtsmæssigt, at der

kan opføres højere bebyggelse ind områder med lav bebyggelse.

Med hensyn til den eksisterende institution på ejendommen Jørgensgård 5, må denne ikke udvides yderligere og ved ophør af anvendelsen til institution, må ejendomme efterfølgende kun anvendes til boligformål som i den øvrige del af delområde 1.

Forvaltningen har vurderet, at lokalplanen ikke kan regulere færdslen på Jørgensgård ved børneinstitutionen. Forvaltningen undersøger derfor om der er færdselsmæssige løsningsmuligheder.

Byrådet besluttede ved behandlingen af planforslaget, at der ikke udarbejdes en miljøvurdering af planforslaget efter Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter. Afgørelsen blev offentliggjort sammen med planforslaget og afgørelsen er efterfølgende ikke blevet påklaget til Planklagenævnet.

Planmæssige forhold

Med den endelige vedtagelse af lokalplanen ændres zoneforholdene ikke, idet området fortsat i sin helhed er beliggende byzone.

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at endelig vedtagelse af Lokalplan nr. 158, med ændringsforslag som indstillet i høringsnotat af 15. januar 2025, godkendes.

BESLUTNING UDVALGET FOR PLAN, TEKNIK OG LANDDISTRIKTER DEN 06-02-2025

Anbefales godkendt.

Afbud fra Anders Koch Hørlyck (C)

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Anbefales godkendt.

Endelig vedtagelse af lokalplan for boligområde ved Ørslevvej i Hellevad

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til en endelig vedtagelse af Lokalplan nr. 176 for Boligområde ved Ørslevvej i Hellevad.

Et forslag til Lokalplan nr. 176 har været fremlagt i offentlig høring i fire uger fra den 4. september 2024 til den 2. oktober 2024.

Formålet med lokalplanen er at udlægge et nyt boligområde i byranden af Hellevad, som giver mulighed for mindst tre boliger med en attraktiv beliggenhed. Lokalplanområdet er beliggende i et kirkelandskab, og lokalplanens afgrænsning og omfang er derfor resultatet af forhåndsdialog med Stiftsøvrigheden.

Lokalplanen indeholder, i henhold til planlovens § 15, stk. 5, dispensationer fra Naturbeskyttelseslovens §16 og §17 til at etablere byggeri, anlæg og beplantning i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser. Dispensationerne træder i kraft med den endeligt vedtagne lokalplans bekendtgørelse.

Lovgrundlag

Planloven, Naturbeskyttelsesloven.

Planmæssige forhold

Området ligger i landzone og vil med lokalplanens vedtagelse overføres til byzone.

Lokalplanområdet ligger inden for rammeområde 2.3.001.C, som er udlagt til centerområde. Inden for rammeområdet må der etableres butiksførmål, boliger med tilhørende fællesanlæg og offentlige institutioner samt erhverv, som uden væsentlige genevirkninger kan indpasses i et boligområde. Der kan desuden placeres hotel- og restaurationsvirksomhed samt detailhandel.

Forslaget til Lokalplan nr. 176 er i overensstemmelse med kommuneplanrammerne.

Høring/udtalelse

I forbindelse med høringen indkom der i alt fire høringssvar. Høringssvarene omhandler bemærkninger om positiv tilkendegivelse om attraktivt boligmiljø, negativ påvirkning af udsigter, flora og fauna og å- og søbeskyttelseslinjer. Der er også bemærkninger om stier og gåruter samt forslag til alternative placeringer af ny udstykning.

Plan, Teknik & Miljø har udarbejdet et høringsnotat, som indeholder resumé af høringssvar, forvaltningens bemærkninger og indstillinger til ændring af lokalplanen. Høringssvarene medfører ingen ændringer.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at endelig vedtagelse af Lokalplan nr. 176 godkendes.

BESLUTNING UDVALGET FOR PLAN, TEKNIK OG LANDDISTRIKTER DEN 06-02-2025

Anbefales godkendt.

Afbud fra Anders Koch Hørlyck (C)

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Anbefales godkendt.

Eivind Underbjerg Hansen (V) deltog ikke i sagens behandling på grund af inhabilitet.

Godkendelse af frigivelse af klimatilpasningsmidler i budget 2025

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at det afsatte rådighedsbeløb på 4 mio. kr. i 2025 under Udvalget for Bæredygtig Udvikling til klimatilpasningsprojekter frigives som pulje til gennemførelse af konkrete projekter.

Baggrund

Aabenraa Kommunes Risikostyringsplan, klimaplan og klimatilpasningsplan har klarlagt et langsigtet behov for klimatilpasningsprojekter. Med udgangspunkt i disse planer afsatte Byrådet 4 mio. kr. i budget 2025 til gennemførelse af sådanne projekter.

Fordeling af midler

Det foreslås, at midlerne anvendes til projekter i medfør af risikostyringsplan og klimatilpasningsplan, skønsmæssigt med følgende fordeling:

- **Konsulenter og IT-programmer:** ca. 0,5 mio. kr., som f.eks. kan omfatte:
 - Udarbejdelse af vanddisponeringsplan
 - Hede/tørke kortlægning
 - Undersøgelse af vandtilbageholdelse i kommunen
 - Oprettelse af måleprogram for højtstående grundvand
- **Formidling:** 0,2 mio. kr., som f.eks. kan omfatte:
 - Materialer og tiltag ved pumpehusen samt øvrig formidling
- **Projektering og gennemførelse:** ca. 3,3 mio. kr., som f.eks. kan omfatte:
 - Tiltag til sikring af Aabenraa mod stormflod
 - Forbedring af gennemstrømning i Slotsmølleåen ved Brundlund Slot

Lovgrundlag

Planmæssige forhold

Der er i 2025 afsat et rådighedsbeløb på 4 mio. kr. til klimatilpasningsprojekter. Projekterne gennemføres i overensstemmelse med kommunens Risikostyringsplan, klimaplan og klimatilpasningsplan.

Økonomi og afledt drift

På investeringsoversigten for 2025 er der afsat 4 mio. kr. til klimatilpasningsprojekter. Disse projekter forventes ikke at medføre væsentlige afledte driftsudgifter, som derfor vil blive dækket af driftsmidler under politikområdet Natur og Miljø. Skulle det vise sig, at et projekt medfører væsentlige afledte driftsudgifter, vil dette blive håndteret ved bevillingskontrol og søgt finansieret af afledt drift under Økonomiudvalget.

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at der gives en anlægsbevilling på 4,0 mio. kr. til igangsætning af klimatilpasningsprojekter, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på 4,0 mio. kr., som frigives, og

at Udvalget for Bæredygtig Udvikling bemyndiges til løbende at godkende projekterne inden for den samlede anlægsramme på 4,0 mio. kr.

BESLUTNING UDVALGET FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING DEN 05-02-2025

Anbefales godkendt.

Afbud: Claus Bruun Jørgensen (V) og Gaby Scheel (A)

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Anbefales godkendt.

Eivind Underbjerg Hansen (V) deltog ikke i sagens behandling.

Ansøgning om kystvandråd

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at der tages stilling til, om Aabenraa Kommune skal søge om nedsættelse af et kystvandråd for en del af oplandet til Lillebælt, jævnfør Byrådets godkendelse af beslutningsforslag i henhold til styrelseslovens §11, behandlet som punkt 139 på Byrådets møde den 30. oktober 2024.

Styrelsen for Grøn Arealforvaltning og Vandmiljø (SGAV) har netop åbnet en ansøgningsrunde med ansøgningsfrist den 10. marts 2025.

I forlængelse af beslutningen i Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 15. januar 2025 har forvaltningen fået afdækket, at der ikke er interesse for et samlet kystvandråd for hovedvandoplandet Lillebælt/Jylland.

Kystvandrådene får, jævnfør ansøgningsvejledningen fra SGAV, følgende opgave:

1. Leverer en analyse af kystvandenes væsentligste udfordringer for at nå målopfyldelse
2. Fremsender lokalt forankrede forslag til lokalt tilpassede og forankrede indsatsprogrammer. Forslag til indsatsprogram skal som minimum indeholde: En beskrivelse af virkemidler og indsatser herunder dokumentation for effekter, redegørelse for eventuelle finansieringskilder, samt en opgørelse af den forventede effekt på næringsstofbalancen.

Det forventes endvidere, at kystvandrådene vil kunne bidrage med følgende:

- Rådgive de lokale treparter i udarbejdelsen af omlægningsplanerne
- Arbejde for at sikre realisering af de nødvendige indsatser i den efterfølgende implementeringsfase
- Bidrage til at skabe en fælles forståelse for de lokale udfordringer i kystvandet og dermed forankre ansvar og generere ejerskab i lokalsamfundet
- Gennemføre lokalt forankrede analyser for alternative veje til målopfyldelse samt afprøve konkrete nye veje og metoder til implementering af indsatser gennem forsøgsprojekter

Ansøgninger om kystvandråd prioriteres efter et pointsystem, hvor parametre som indsatskrav for kvælstof, projektpotentiale, sammensætning af kystvandrådet samt eksisterende samarbejdsrelationer indgår. Forvaltningen skønner, at en ansøgning for de nedenfor beskrevne kystvandråd kan opnå 23 ud af maksimalt 34 point i prioriteringen.

Kommunens rolle bliver bl.a. følgende:

- Snarest at invitere potentielle interessenter for at afdække kystvandrådets deltagerkreds
- Sammen med interessenter i kystvandrådet at få defineret de opgaver, som

kystvandrådet ønsker indarbejdet i en ansøgning

- Etablere kontakt til og forsøge at få tilsagn fra forskningsinstitutioner og eksperter om bidrag til opgaverne i kystvandrådet
- Udarbejde og indsende ansøgning indeholdende procesbeskrivelse og budget
- Være mødeleder og facilitator for kystvandrådets arbejde
- Gennemføre en årlig afrapportering til SGAV

Det skønnes, at forvaltningen skal bruge op til et halvt årsværk hvert år i de 3 år, kystvandrådet skal virke. Det er en ikke ubetydelig indsats, som vil skulle specificeres i ansøgningens budget, og ved tilsagn om oprettelse af kystvandråd vil finansieringen være dækket af statens tilskud til kystvandrådet.

Forvaltningen foreslår tre alternative beslutningsforslag:

1. at der ikke søges om kystvandråd
2. at der ansøges om kystvandråd for delvandoplandet Aabenraa Fjord
3. at der ansøges om kystvandråd for delvandoplandene Aabenraa Fjord og Genner Bugt tilsammen

Følgende taler for ikke at indsende en ansøgning om kystvandråd:

- Relativt lavt pointtal ved statens prioritering af ansøgninger (jævnfør bilag)
- Ikke ubetydelig arbejdsindsats for ansøgningen, som skal udføres samtidig med opstarten af de lokale treparter

Følgende taler for alene at nedsætte et kystvandråd for Aabenraa Fjord:

- Det er foreslået af landbruget
- Kommunen har i samarbejde med landbruget fået udarbejdet fjordrapporter
- Der er tale om et velafgrænset område

Følgende taler for et kombineret kystvandråd for Aabenraa Fjord og Genner Bugt

- Oplandene grænser geografisk op til hinanden
- Begge oplande har et væsentligt indsatsbehov

Generelt vil opnået viden samt udarbejdede forslag til indsatsprogram og virkemidler kunne overføres til øvrige vandområder i kommunen og den lokale trepart for Lillebælt/Jylland.

Økonomi og afledt drift

Såfremt der opnås tilsagn om oprettelse af et kystvandråd, kan omkostninger til løn, konsulenter, rejser og forsøgsprojekter dækkes af tilskud fra staten. Staten har for årene 2025, 2026 og 2027 afsat 41,7, 14,2 og 14,2 mio. kr. til oprettelse af 14 nye kystvandråd samt i alt 20 mio. kr. til en pulje til forsøgsprojekter.

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at der søges om nedsættelse af et kystvandråd dækkende Aabenraa Fjord.

BESLUTNING UDVALGET FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING DEN 05-02-2025

Ændringsforslag:

At der arbejdes på at få oprettet et kystvandråd for hele Lillebælt ved at anmode Sekretariatet for Liv i Lillebælt og det fælles FLI-sekretariat for Lillebælt/Jylland og Lillebælt/Fyn om at udarbejde en ansøgning om kystvandråd for Lillebælt,

At det herved forudsættes, at sekretariatsbetjeningen af dette kystvandråd, efter evt. statslig godkendelse, finansieres af bevillingen for kystvandråd,

At det foreslås overfor de andre Lillebæltskommuner, at sekretariatsbetjeningen af dette kystvandråd varetages af Assens Kommune, som også er den kommune, som forvalter midlerne for Liv i Lillebælt og har ansat FLI-koordinatoren, og

At forvaltningen sideløbende udarbejder en ansøgning om kystvandråd for Aabenraa Fjord, men at denne kun afsendes, såfremt en fælles ansøgning om et kystvandråd for hele Lillebælt viser sig ikke realiserbar.

Anbefales godkendt.

Afbud: Claus Bruun Jørgensen (V) og Gaby Scheel (A)

Supplerende sagsfremstilling

Siden dagsordenen for Udvalget for Bæredygtig Udvikling blev udarbejdet, har der været politiske tilkendegivelser fra andre kommuner i Lillebælts-området, som taler for et fælles kystvandråd. Eksempelvis har Haderslev Kommunes Teknik og Klimaudvalg den 3.2.2025 besluttet at tage kontakt til de øvrige Lillebæltskommuner med henblik på deltagelse som medansøger i en fælles ansøgning om kystvandråd for Lillebælt.

På denne baggrund synes de tidligere tilkendegivelser fra de andre Lillebæltskommuner ikke at være endelige, og der er muligvis fortsat en åbning for et fælles kystvandråd.

Det faktum, at der allerede eksisterer et fælles finansieret sekretariat for hele Lillebælt, taler ligeledes for denne større geografiske afgrænsning.

Formanden for Udvalget for Bæredygtig Udvikling har efter udvalgets beslutning sendt henvendelse til de andre Lillebælt-kommuners udvalgsformænd. De endelige svar på henvendelsen er endnu ikke indgået.

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Indstillingen fra Udvalget for Bæredygtig Udvikling anbefales godkendt.

Evaluering af klimaplanen - orientering fra Udvalget for bæredygtig udvikling

Sagsfremstilling

I forbindelse med godkendelsen af klimaplanen 21. september 2022 har Byrådet besluttet, at der årligt skal laves en opfølgning på planen, for at følge effekten af planens indsatser og foretage eventuelle justeringer af planen. Efter år 2 har opfølgningen karakter af en evaluering, og i denne sag lægges der op til udvalgets godkendelse af evalueringsrapporten (bilag 1). Sagen omfatter også input til evalueringen fra interessenter inden for landbrug og energi (bilag 2 og 3).

Evalueringen af klimaplanen er foretaget på et overordnet niveau i lighed med den første monitorering, der blev gennemført i 2023. Baggrunden herfor er, at evalueringen sker to år inde i planens levetid, hvor det fortsat er tidligt at måle effekten af indsatserne. De nyeste data fra SparEnergis energi- og CO₂-regnskab er fra 2022, hvor klimaplanen blev godkendt.

Status på udledningen

Evalueringen af klimaplanen viser, at der i 2022 samlet blev udledt ca. 678.000 ton CO₂e i Aabenraa Kommune. Det er en reduktion på ca. 163.000 ton sammenlignet med 2019 der er basisåret i klimaplanen. Udledningen er faldet inden for alle de tre store sektorer – landbrug, transport og energi – og særligt i energisektoren er faldet markant.

Landbrug

Udledningen fra landbruget er faldet med knap 32.000 ton CO₂e i 2022 i forhold til 2019. Det svarer til en reduktion på ca. 6,5 %. Faldet hænger primært sammen med, at arealet af dyrkede organiske jorde er faldet med godt 1.000 ha siden 2019, hvilket giver en reduktion i udledningen på ca. 27 %. Faldet skyldes primært nye data, der viser, at de dyrkede organiske jorde har været dyrket så længe, at CO₂'en er blevet udledt, og arealerne derfor ikke længere kan klassificeres som organisk jord. En mindre del af faldet skyldes udtagning af organisk jord.

Der er samlet set færre dyr i besætningerne i 2022 sammenlignet med 2019, men sammensætningen er ændret, så der er flere dyr i de kategorier, der udleder forholdsvis flere drivhusgasser, f.eks. malkekvæg. Derfor er der sket en stigning på ca. 10 % i kategorien "Husdyrgødning i stald og lagre".

Transport

I transportsektoren er drivhusgasudledningen faldet med ca. 45.000 ton CO₂e sammenlignet med 2019. Der er således sket en reduktion på ca. 27 %. Det er særligt udledningen fra personbiler, der fylder i transportsektoren, men samtidig er det også her, der er sket den største reduktion. Udledningen er således faldet med godt 43.000 ton CO₂e i forhold til 2019. Faldet er sket inden for alle brændselstyper (el, benzin og diesel), hvilket kan tyde på et lavere transportforbrug.

Der er sket en lille stigning i energiforbruget til bus og jernbanetransport, hvilket kan tyde på

mere kollektiv transport.

Energi

Der er sket en markant reduktion af udledningen fra energisektoren i 2022, når man sammenligner med 2019. Udledningen er således faldet med næsten 100.000 ton CO₂e. Det svarer til en reduktion på ca. 72 %. Faldet er særligt tydeligt fra 2021 til 2022, primært fordi el og gas er blevet mere klimavenligt.

I 2022 blev Nordeuropas største solcellepark ved Kassø sat i drift, og en større del af strømmen på det nationale elnet bliver produceret af vedvarende energikilder. Det var også i 2022, at et af verdens største biogasanlæg blev sat i drift i Kliplev, og det leverer sammen med andre anlæg mere klimavenlig gas til gasnettet.

Status på indsatser

Der er knap hundrede unikke indsatser i klimaplanen fordelt på sektorerne landbrug, transport og energi samt klimatilpasning og kommunen som organisation. Heraf er ca. 35 % i drift eller afsluttet, ca. 49 % er igangsat og ca. 15 % er ikke igangsat. Disse indsatser revurderes i revisionen af klimaplanen i 2026.

	Status			
Indsats	Afsluttet / i drift	Igangsat	Ikke igangsat	I alt
Landbrug	10	8	4	22
Transport	8	2	1	11
Energi	4	13	2	19
Klimatilpasning	11	11	6	28
Kommunen som organisation	2	13	1	16
I alt	35	47	14	96

Kommunens rolle i indsatserne er forskellig. Kommunens rolle kan være medejer, myndighed, facilitator og samarbejdspartner og en række indsatser er målrettet kommunen som arbejdsplads.

Inddragelse

Udvalget for Bæredygtig Udvikling har i forbindelse med den politiske behandling af monitoreringen af klimaplanen efter år 1 udtrykt ønske om større indsats for at få input fra landbruget i forhold til igangsatte initiativer i Aabenraa Kommune. På den baggrund er der rettet henvendelse til landbrugsorganisationerne, fjernvarmeselskaberne og Padborg Transportcenter, og der er kommet svar retur fra en landbrugsorganisation og tre fjernvarmeselskaber. Tilbagemeldingerne fremgår af bilag 2 og 3.

Tilbagemeldingerne er indarbejdet i evalueringsrapportens eksempler på handling side 10, side 11 og side 20 (bilag 1).

Formidling

Klimaplanen rummer en række gode historier om den grønne omstilling i Aabenraa Kommune, herunder den positive udvikling i reduktionen af drivhusgasudledningen fra basisåret 2019 frem til 2022, omstillingen af energisektoren og sektorkoblinger, omstillingen af transport, herunder opstilling af ladepunkter. Der er desuden en række gode historier om klimatilpasningsindsatsen, som fortjener at blive fortalt.

I forlængelse af evalueringen udarbejdes derfor en kommunikationsplan, som strukturer formidlingen af de gode historier.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

INDSTILLING

Plan, Teknik & Miljø indstiller

at evalueringen af klimaplanen godkendes,

at input til evalueringen fra landbrugsorganisationer og fjernvarmeselskaber tages til orientering,

at sagen sendes til orientering i Økonomiudvalget.

BESLUTNING UDVALGET FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING DEN 05-02-2025

1. **at** godkendt
2. **at** taget til efterretning
3. **at** godkendt

Afbud: Claus Bruun Jørgensen (V) og Gaby Scheel (A)

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Taget til orientering.

Anlægsbevilling til bedre faglokaler i folkeskolen

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til udmøntning af investering og frigivelse af anlægsbevilling til bedre faglokaler i folkeskolen.

I forlængelse af den nationale aftale om folkeskolen, Frihed og Fordybelse, som Børne- og Uddannelsesudvalget blev orienteret om den 8. april 2024 (sag 68) har forligskredsen i økonomiaftalen for 2025 på landsplan afsat 2,6 mia. kr. over de næste tre år til investering i bedre faglokaler, til miljøer, som ansporer til leg og bevægelse på skolerne, og evt. øvrige kapacitetsmæssige udvidelser.

Midlerne for 2026 og 2027 forventes håndteret i kommende økonomiaftaler.

Af budgetforliget 2025 for Aabenraa Kommune fremgår det, at der afsættes 8,8 mio. kr. i 2025 til investering i bedre faglokaler i Aabenraa Kommunes folkeskoler. Midlerne fordeles og prioriteres i Børne- og Uddannelsesudvalget.

Faglokaler er de lokaler, som kræver særligt udstyr og er dermed f.eks. lokaler, der rummer naturvidenskabelige fag som fysik, kemi og natur/teknik eller praktisk-musiske fag som håndværk og design, billedkunst, idræt og madkundskab.

Forvaltningen har screenet alle faglokaler på skolerne og har i samarbejde med skolerne udarbejdet en oversigt over hvilke investeringer der ønskes i de enkelte skolers faglokaler. Der er estimeret priser på skolernes investeringsønsker pr. faglokale.

Skolelederne er kommet med input til processen og foreslår, at midlerne til bedre faglokaler prioriteres i følgende rækkefølge:

1. Renovering af de naturvidenskabelige faglokaler. (Natur/Teknik, Biologi og Fysik/Kemi fagene)
2. Renovering af Madkundskab faglokaler (Madkundskab) (hvis der afsættes midler)
3. Renovering af håndværk og design faglokaler (Håndarbejde, billedkunst og sløjdfagene) (hvis der afsættes midler).

Af vedlagte bilag fremgår de estimerede priser på nuværende ønsker til renovering af faglokaler på de enkelte skoler. Der er primært tale om investeringer i inventar og samling af faglokaler. F.eks. samles de naturvidenskabelige lokaler i et område på skolen. Forvaltningen foreslår, at skoleledernes forslag følges, således at de 10 skolers projekter i naturvidenskabelige faglokaler prioriteres først.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Børn og Kultur indstiller,
at budgettet til investering til faglokaler i 2025 udmøntes som beskrevet i vedlagte bilag,
og
at der gives en anlægsbevilling på 8,8 mio. kr. til bedre faglokaler i folkeskolen,
finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2025, der frigives.

BESLUTNING BØRNE- OG UDDANNELSESUDVALG DEN 03-02-2025

- 1.at – Godkendt,
- 2.at – Anbefalet godkendt.

Afbud: Anders Koch-Hørlyck (C)

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Anbefales godkendt.

Tidlig tyskundervisning på folkeskolerne

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at der træffes beslutning om tidlig tyskundervisning.

I Aabenraa Kommune er tyskundervisning obligatorisk fra 3. klasse. Nationalt har tysk hidtil været obligatorisk fra 5. klasse, men dette ændres fra næste skoleår til 6. klasse. Samtidig afkortes skoledagen i 0.-3. klasse. Disse ændringer ændrer vilkårene for opstarten af tyskundervisning fra 3. klasse.

Baggrund

Til og med indeværende skoleår 2024/25 har undervisning i tysk eller fransk været obligatorisk i 5.-9. klasse. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der undervises i andre fag end de obligatoriske på de enkelte klassetrin. I forbindelse med vedtagelsen af Aabenraa Kommunes budget for 2015 besluttede Byrådet, at tysk skulle være obligatorisk fra 3. klasse på kommunens folkeskoler. Eleverne på kommunens folkeskoler har derfor siden skoleåret 2015/16 haft minimum én ugentlig lektion i tysk i 3. og 4. klasse, mens folkeskolelovens vejledende timetal for tysk i 5. klasse hidtil har været to ugentlige lektioner.

Aabenraa Kommune var i 2015-2018 en del af projektet 'Tidlig tysk i Aabenraa og Tønder Kommune', der blev støttet af A.P. Møllerfonden med 1,325 mio. kr. Efterfølgende deltog Aabenraa Kommune i projektet 'Videreudvikling af tidlig tysk i grænsekommunerne Aabenraa, Tønder og Sønderborg', som fra efteråret 2019 til udgangen af 2022 blev støttet af A.P. Møllerfonden med et beløb op til 4,010 mio. kr. Målet med begge projekter var at styrke tyskfaget på alle trin i folkeskolen gennem kompetenceudvikling samt udvikling af blandt andet læringsmål og materialer. Begge projekter blev gennemført i samarbejde med UC Syd.

Siden 2015 har der i strategierne for skoleområdet i Aabenraa Kommune været et strategisk mål omhandlende tysk. I den nuværende strategi for 2021-25 'Folkeskolen i Aabenraa Kommune - sammen om et trygt og fagligt fundament for Det Gode Liv' lyder målet: 'Eleverne i Aabenraa Kommune er en del af grænselandet, og derfor skal deres kendskab til tysk sprog og kultur fremmes år for år. I 2025 opnår eleverne på 9. klassetrin et højere karaktergennemsnit i deres standpunktskarakterer end i 2020'.

Regeringen, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Radikale Venstre indgik den 19. marts 2024 en aftale om folkeskolen under overskriften 'Frihed og fordybelse' bestående af i alt 33 initiativer. Lovforslag med de af initiativerne, som har krævet lovændring, blev vedtaget af Folketinget den 12. december 2024. Børne- og Uddannelsesudvalget blev orienteret om lovændringerne den 6. januar 2025.

Som del af disse lovændringer er det med virkning fra næste skoleår 2025/26 besluttet, at opstarten af undervisning i tysk nationalt udskydes fra 5. til 6. klasse. Tysktimerne, der fjernes i 5. og 6. klasse, flyttes til 8. og 9. klasse, således at der ikke ændres på det samlede antal tysktimer over et helt skoleforløb. Samtidig er det besluttet, at den samlede undervisningstid i 0.-3. klasse afkortes med 80 timer om året. Dette ændrer vilkårene for opstarten af tyskundervisning fra 3. klasse.

Tidspunkt for opstart af tyskundervisning

Forvaltningen foreslår, at der også fremover skal være tysk fra 3. klasse på folkeskolerne i Aabenraa Kommune.

Nedenstående tabel viser de nationale minimumstimetal for den samlede undervisningstid og fagundervisningen, den forventede tid til pauser og skolens timebank for et skoleår i 0.-5. klasse fra næste skoleår 2025/26 inden en eventuel beslutning om tidlig tysk før 6. klasse.

Antal timer	0. kl	1. kl	2. kl	3. kl	4. kl	5. kl
Minimum for samlet undervisningstid	1.030	1.030	1.030	1.030	1.320	1.320
Minimum for tid til fagundervisning	600	690	750	810	840*	900
Forventet tid til pauser	187	187	187	187	240	240
Skolens timebank	243	153	93	33	240*	180

*Minimumstimetallet for fagundervisning i 4. klasse reduceres fra skoleåret 2027/28 til 810 timer som følge af lovændringerne, hvormed skolens timebanken øges til 270 timer.

Tiden til tysk vil som udgangspunkt skulle tages fra skolens timebank, da tiden til fagundervisning kun omfatter de fag, der nationalt er obligatoriske.

Skolens timebank indføres som noget nyt fra næste skoleår 2025/26 og erstatter det, der hidtil har heddet den understøttende undervisning. Timebanken er ligesom den understøttende undervisning tid til undervisningsforløb og -aktiviteter udover fagundervisningen og skal som minimum indeholde tid til klassens tid, indsatser for de mest udfordrede elever i dansk og matematik samt test og screeninger (f.eks. ordblindetest). Timebanken udgøres af den tid, der resterer, når tid til fagundervisning og pauser er fratrukket den samlede undervisningstid.

Én ugentlig lektion i tysk svarer til 30 klokketimer på et skoleår. De 30 timer vil skulle trækkes fra skolens timebank på de klassetrin, hvor der indføres tidlig tysk. Med én ugentlig lektion i tysk vil der i 4. og 5. klasse således restere henholdsvis 210 og 150 timer i timebanken, mens der i 3. klasse vil restere 3 timer.

Forvaltningens vurdering er, at 3 timer ikke er tid nok til klassens tid, indsatser for de mest udfordrede elever i dansk og matematik samt test og screeninger, som timebanken skal indeholde tid til. Derfor vil skoledagen for 3. klasse på kommunens folkeskoler skulle gøres længere end minimumstimetallet. Den samlede undervisningstid i 3. klasse må gerne overstige minimumstimetallet på 1.030 timer og må maksimalt være 1.400 timer. Hidtil har minimumstimetallet for den samlede undervisningstid i 3. klasse været 1.110 timer. Med en ugentlig lektion i tysk vil eleverne i 3. klasse således stadig have en kortere skoledag fra næste skoleår end hidtil.

Forvaltningen foreslår, at der afsættes 30 timer årligt pr. klassetrin til tysk i 3., 4. og 5. klasse

på kommunens folkeskoler fra og med næste skoleår 2025/26. Det vil være den enkelte skoles ansvar at udmønte timerne.

Lovgrundlag

Folkeskoleloven.

Sagen afgøres i

Byrådet.

INDSTILLING

Børn og Kultur indstiller,

at der fra næste skoleår 2025/26 afsættes 30 timer årligt pr. klassetrin til tysk i 3., 4. og 5. klasse på kommunens folkeskoler.

BESLUTNING BØRNE- OG UDDANNELSESUDVALG DEN 03-02-2025

Anbefalet godkendt.

Afbud: Anders Koch-Hørlyck (C)

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Anbefales godkendt.

Underskriftsside

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

BESLUTNING ØKONOMIUDVALGET DEN 18-02-2025

Godkendt.